

7 **Sermo factus per eandem dominica in. lxx. D.**
 ccc. lxx. viij. crastino vincenij.

Misit illos in vineam suam. Dat. xx.
 Re. d. p. ac mgr. i. missus ego ad
 vos quoniam venustissima haec parisiensis
 universitatis vinea. bonis arti-
 bus excolitis. quam tu de optime de egypto
 transtulisti. quae extendit palmires suos a mari
 usque ad mare etc. Dissus inquam vinum p[er]di-
 catiois exprimere ubi illud hauriam vni elicia
 vix habeo. Ita ei hodie p[ro]clarus ille i primis
 et absque dubitacione doctissimus viticola n[on] p[ro]-
 ceptor me a puero et doctor. cui reverentissi-
 ma auctoritate rememorad[us] sp[iritu] mibi. Ille
 inquam thematis n[on]i verba. quasi totidem p[re]-
 grauidos diuine scripture racemos. p[er] stu-
 dium torcular tanta virtute quae possit et vinum ad
 monitionis p[er]feruidum. tam acriter nec minus abun-
 danter expressit. ut nil mihi p[ro]ter folliculos ina-
 nes. p[ro]ter acinos et nescio quos vini iopes re-
 liquias dimissus videat. Introduce tamen at
 quae missus nec retro pedem vertere. nec imp[er]-
 tibus non obsequium possit. Propterea cum Iesu
 syrach sui libri ca. xxx. quasi quae colligit acinos
 nos p[ro] vindemiatos. et ipse sp[iritu] **E**go
 itaque tamen vindemiatos inherens. granam
 quae neglexit vel sciens p[ro]terit. vel liberaliter de-
 dit. recolligam. et vinum vni tam efficax quae ru-
 de. et indigestum eliciens. in vasa aurium v[er]am
 meliori vti quae imbui digna. transtundam. illa
 p[ro] exorata et i auxilium accersita. que absque
 scissura virgialis terre. v[er]e veram parturit.
 ad quam recurreres. dicis. Ave maria. **U**bi
 sit etc. Parabolica domini vinea. ecclesia. figura
 re. nemo hesitat. quae aut hodiernum legit euas-
 gelium. aut matutino sermone p[ro]ns fuit. Ulex
 expositio h[uius] non adeo aut auara aut solitaria
 est. ut aliam p[ro]scludat. Quae plures ne-
 pe vineas mysticas. scriptura loquitur. quibus
 omissis ad p[ro]ns tamen duas introibo. Vineam
 scilicet mentis humane. de qua Lan. viij. Vineam
 mea coram me est. Vineam insuper sacre sapientie. de
 qua ad lras Ecc[lesiastic]i. xxiiij. Ego quasi vitis fru-
 ctificauit. **I**stas igitur vineas p[ro]xi. quae neu-
 tra sine altera excoli feliciter possit. Quod ne
 quae false dictum arbitretur. audiat. absque sapientia
 aie vite destrui. Transtulisti inquam sapientiam p[ro] vi-
 neam viri stulti. i. sapientiam caritatis. Credis forte
 te quae pulchram reppererit. Audi quod sequitur. Et
 ecce totum inquam repleuerat vitice et vepres. scilicet
 et maceria lapideum destructa erat. puer. xxiiij.
 In vitica datur intelligi mentis adustio quae vo-
 luptas ingerit In spinis punctuosa. lacerosa

ulcerosa. et dolorosa mentis punctio. quam cupi-
 ditas p[ro]turit. in destructis plagis destructa
 maceria. ruinosam mentis clausio quae ociositas
 opas. Sapias pro non nisi in bona et bene institu-
 ta aia rep[er]ire posse. apte monstrat illud Sap[ientia].
 i. In malivolam aiaz non intrat. sapientia. nec. h[uius] i cor-
 pec. subdito. Pie at ageribus dedit sapientiam.
 Ecc[lesiastic]i. iij. **H**ac igitur vineam duplicem nunc in-
 trogressus. excolendam esse suadebo. p[ro]ntem colla-
 tiunculam sub tribus p[ro]suasorijs orationibus absol-
 ues. Est siquidem gen[er]is h[uius] dicendi. vehemens atque
 p[ro]citatus. quod quasi aliquibus verborum stimulis me-
 tes penetrat. et vitiis eas facul accendit ad p[ro]-
 tutem. P[ro]ntem o[mn]ino p[ro]suasura erit. de vinea sp[iritu]a-
 li n[on]e mentis ut ad eam p[ro]ntem mane surgam.
 Secunda erit de eadem ut eam ip[s]am debite excola-
 m. Tertia erit de vinea sapientie ut eam diligas
 m. Auditores at vos beniuolos h[uius] p[re]-
 cor. et haec v[er]ba humanitate et clemencia ip[s]a
 tu speras incipio. **A**d estote optimi adole-
 scentes. et summi p[ro]fissimam iustionem credul-
 auribus attendite. Ite vos in vineam. Ite. curri-
 te. rumpite moras o[mn]es. Quia ut naso ait. La-
 bit occulte fallitque volubilis eras et nibil est
 animis veloci. Tragicus quae seneca. Properat
 cursu vita citato volucrisque die. Rora p[ro]cis
 pitis voluit anni. Accelerad[us] idcirco cursus
 est. neque inuid[us] piger ille est a quodam vulgari
 poeta describit. Qui si mane vocem obau-
 dit. si citet adhuc iterata voce sonora nare
 vigil steruit. tam de clamore coact[us]. ore tamen len-
 to lingua mouet. et mihi quod vis inquit surge ve-
 ni. de miser enim ego surgo. vade sequere. nec enim
 sed quod decipis et tu non vices. dudum venisses
 sed mihi vestes quare nec inuenio. quae demum su-
 stulit illas. surge cito. domine sum p[ro]sto. nec est tamen
 imo vel caput huc illuc v[er]it. vel brachia scal-
 pit. vel membra illogum distendit. sic sibi quod daz
 vndelibet morulas quare. sp[iritu] venit ore. non
 pede. Sic veniens nunquam venit. Decille.
Quam multorum h[uius] mos est quae non tp[er]alis sed et
 ni domini vocacione somniantes audiunt. a cubi-
 libus peccatorum sordidissimis anelli neque
 untes. Verum aliter est agendum. quam magnam
 opus est. ip[s]us vero breuissimum. Deminiss[us]
 se siquidem debetis et a dominica parabola di-
 dicisse. vni tantummodo diei spacium non am-
 plius ad laborem datum esse. tam velociter. tam bre-
 uis. tamque caduca est mortalium vita. Quae ad
 modum itaque dies ab algida aurore ichoas
 paulatim p[er] horas et momenta ad interitum me-
 ridiei feruore. et abinde in gelidam noctem
 progreditur. Ad aliter homo ab infania incipiens

Sermo factus dominica

gradati p puericiã p adolescẽtiãq̃ iuuetu/
tẽ q̃si p totidẽ horas/ ad viuudu z nubile
virilitat̃ robur puehit. subinde i senectã z
decrepitudine. in tenebrosã deniq̃ noctis
mortẽ/sensim ac sine strepitu relapsur̃. q̃
vita breuis q̃ tota fugacissimo diei vnus
cursu mẽsurat̃. Flũera mẽses años atq̃ lu/
stra nil aliud q̃ exigua diei vni momenta
sũt. Adde q̃ aliaz rerũ pditioni vtẽũq̃ suc
currũt/tpis iacura irrepabilis ẽ. Qd̃ nota
uit vulgati vsus gũis snia. Quisq̃ p̃t re/
b succurrere. nemo dieb. Inde ẽ lyricũ il/
lud Oracij ad posthumũ. Eheu fugatos
posthumelabiũt ani. ¶ Quãobrem̃ p̃clarissi
mi adolescẽtes/vnanimes dicite z i op̃ de
ducite illud Lan. vij. Hanc surgam̃ ad
vineas. piculosa q̃ppe ẽ mora. ridiculosa ẽ
curuatura. fructuosa excultura. iõ mane se
mina semẽ tuũ Eccl̃i. xxy. Jõ surgam̃. sur
rexim̃ z erecti sum̃ i ip̃o ad vineas. Plãta
bũt vineas z bibet̃ vinũ eoz̃ Amos. ix. nõ
expectet̃ tertia. nõ meridies aut ipsi ad ex
tremũ sol occasus. s̃ mane fiat. Dedecorũ
est istar mortuoz̃ pstratos humi iacere. et
vt p̃si indignas aut. curuas i tris h̃fẽ aias
Jõ surgam̃. p̃missẽ sũt singulis single vi
nee. q̃ neglecte pcti vir̃ pariũt. exculte vero
frucificat̃ i vinũ felicitat̃ eterne. Ideo ad
has surgam̃ vineas. ¶ Sed dicet forsã
aut pigrior aut somnolentior aliq̃s. cur ma
ne z nõ poñ vespe. Accedẽtes itaq̃ nouis
simi pponemur primis. z mercedis tãtũdẽ
iuxta sniaz parabolẽ hodiernẽ/sum̃ acce/
pturi. Incassuz̃ igit̃ tota die sudãtes/nra
attererem̃ corpuscula. z est̃ p̃odusq̃ diei
intolerabiles g̃ris subirem̃. Ludẽdũ po
tius ẽ z adolescẽtie iuuetutisq̃ affectibz̃ g̃/
tissimis z placidissimis idulgẽdũ ipi natu
re. senectuti qũ qdẽ aliud agere fas nõ erit
vinee cult̃ reliquaẽ. ¶ Fallacissimas spes
o expectatões vanissimas. q̃t pemeit̃ ado
lescẽtes. q̃t ad celũ euolaturus iuuenes/in
eterne dãnatois p̃ceps ruere coegerũt. Hõ
vos moueat̃ inertũ suoz̃ voces. qm̃ q̃ ma
ne dedit. nec meridiẽ. nec ipaz̃ qdẽ tertiam
spopõdit. s̃yt sapiẽter sapiẽs affirmat oia
in futurũ snã icerta Eccl̃i. ix. ¶ Quãmulti
p̃lixos vite años aut s̃oniãtes aut p̃mittẽ/
tes/vno die vna hora vnoq̃ momẽto mi/
serabilĩt obierũt. q̃t int̃ has vane spei vo
ces occubuerũt. videre stupor ẽ. Propterea
filio suo p̃cipiebat dñs vinee Mat. xxi. Fi
li vade opari i vineã meã. Dicere mihi vi

sus ẽ. p̃r sũ tu fili. obtpandũ vadẽdũ ẽ ho
die. ñ p̃crastinãdũ ẽ. opari ñ obtorpscẽdũ
ẽ. in vinea fructificãdũ ẽ. ¶ S̃z assurgit h
ĩproba z temeraria spes/tacito murmure
secũ ifusurrãs. nõ hodie s̃z cras erit hodiẽr
ñ dies vt besterñ. sit i voluptate. sit i iocis
sit i delectatõẽ. cras ab his resipiscã. cras vi
nee cultũ opaz̃ adhibebo. an audis̃ corni
nã vocẽ. an ifidã fiduciã aiadũtiris. audite
poti illõ nõ tã creditũ q̃ exptũ nasonis v
bũ. Qui ñ ẽ hodie/cras miñ ap̃t̃ erit. q̃us
q̃ cras z nũq̃ hodie. fiãt q̃so oia ista cras/
vnũ hodie aut vnũ mãẽ i q̃ vineã tuã opa
ris. ¶ Nec frustra p̃p̃herã dixisse putes. bo
nũ ẽ viro cũ portauerit ingũ dñi ab adole/
scẽtia sua Tren. iij. Jugũ libez̃ ac regiũ. z
nisi xpm̃ mẽdacẽ putes/suaue atz̃ leue. gra
uat fortassis cũ icipit. mox vt tuleris i oble
ctatõẽz̃ veiet. Jõ bũ p̃cipit rhetor ille Tul
li. Optia forma viuẽdi eligẽda ẽ. q̃ iocũ/
dã reddet̃ p̃suetudo. et naso. Qd̃ male fers
assuesce. feres. Jugũ leue ẽ si p̃sentẽ pabu/
lũz̃ p̃miũ. z facill̃ labor quẽ amor opaf̃ mol
lib̃. eroz̃ eneruatis ac nõ amãtibz̃ nihil ñ
difficile ẽ. Porro seneca i se exptũ eẽ ait q̃
facillie tenera p̃ciliãt̃ igenia ad recti amo
rẽz̃ leuit. i. ñ multũ corruptis inijcit manũ
veritas. Ferocissimarũ ei beluaz̃ catulos
edomam̃. z teneras plãtas circũflectim̃
vt libet. senectã expecta solãq̃ tpis moraz̃
frustra h̃ agere conaber̃. Nec alia rõ ẽ/cur
pueros suos p̃festi parentes aut schol̃ aut
aliaz̃ rez̃ opificibz̃ tradũt/nisi q̃ gradior
eras miñ his apta ẽ. q̃nto sat̃ bone mẽti
ac fertili ab icũte etate vacãdũ ẽ/q̃ arte alia
venustior nulla ẽ. nulla insignior. nullaq̃
sciri difficultior. cũ eõ mala m̃es/p se z sine
m̃gr̃is (vt seneca ait) addiscat̃. ¶ Quãpro
pter o igeni adolescẽtes dũ vinea ṽra ẽ in
star cere flexibil. dũq̃ yicioz̃ frutices i eaz̃
nõdũ alte radices egerũt. eã excolite. ad eaz̃
vigilate. Facillie siq̃dez̃ violabil ẽ/ aut ab
estuãti z igneo vapore libidis. seu a gelida
bruma ṽl a turbido z exurẽti ṽro abitõis
aut alia peste hmõi. q̃ z silia incõmoda/ si
vineã tenerã vob̃ ñ obstãtibz̃ inuaserit/d̃ ea
actũ ẽ z perijt. Eliq̃te igit̃ ex ea p̃miũ ac pu
rũ vinũ nec sordidis criminũ fecibz̃ mirtũz̃
ṽris i vas recõdite. qm̃ flacci p̃bũ ẽ qd̃ au
gu. placuit q̃ semel ibuta recẽs suabit odo
rẽ. resta diu. ait ei Sen. ij. eplaz̃. i. q̃ i etate
sil̃ i vino/primũ optimũ ẽ. Ideo Virgili
Optima queq̃ dies miseris mortalibz̃ eui

A

B

Prima fugit. subeunt morbi tristisq; senectus. Primum insup vinu gustissimu e et deo acceptissimu. Ab h iudei primicias vinde mie/offerre iubebat sacerdotib; s detestanda illoz ignavia q primicias etatis z vide miaru suaz spualiu/mundo largiter effluunt feces sue senectutis. deo dare dedicareq; pponetes. Qui cauere debet ne audire mereat illud xpi. No biba amodo de genimi ne vitis hul. **M**at. xxvi. Qm vitis senex q ab initio no excultra e puerit i labruscaz arida nodosa z ecosa. cui liq; acerbissim est. Nimiru si delicati vini spual/potator xps talismoi vitis germē aspnet. Nimiruz etiā si hos senes de miseris suis qb euelli sepe frustra conat hora diei nouissima i gemiscetes nequaqs audiuit sum pffamilias q cu hacten sp mittete vocatq; habuerit pteptui. **H**es erat mea generosoq; adolescentu exēpla. vt platonis. cathonis. tiri alexadri. alcibradi. sanctissimoz pterea vt samuelis. dauid. iobis. nicolai. ac similiu/ qz inges mltitudo e. ad vraz reuocare memoriam. s; verit suz ne poti obruerē aut fastidire reru multitudie. Satis e dicitu/mo agatis vt illoz sitis i numero q vinea dñi. i. aiam suā primo mane iuuentus excoluerit de qb bodierue parabole initio dz q erit dñs primo mane pducere oparios z misit illos i vinea suā qd fuit thema passumptu vbi pformit ad pdicta/ primo mittete nob pponit psūmata iaz actio sedulitate expris mes imitāda cu dicit. misit de pterito Hier. xliiij. Misit ad vos oēs suos meos. prophetas de nocte psurgēs. Ecce diligētia q imitāda e nā Hier. xxiiij. dicit q no mittebant pphete z pcurrebant. Ergo a maiora nos q mittimur/habem pcurrere. Et sic i missis subiūgū firmata opatio. ociositate reprimēs fugiēdam ibi scz oparios Eccl. xxxij. Vitte illu i ope ne vacet Vultā ei maliciā docuit ociositas. Et ideo sp aliqd boni facito ne te diabol inueniat ociosuz In vinea cōprehēdit gta fructificatio sterilitate perimēs rescidēda. in vineam scz Ezech. xvij. Facta e vinea z fructificauit i palmites z emisit ppagines. Et Cant. ij. Fructu suu dabit vinea. De trib; simul illud iā pallegatu reputat. fili vade q ad primu/opari q ad scdm/in vinea meam q ad tertium. Nec de prima oratione.

Sequitur secūda oratio qualiter vineam nostram excolere debeamus.

Totis accingimī virib; insignes viticole. sumite sarculos. ligones ad aptate. orz e sol. exeat hō ad op. s. et ad o. l. vsq; ad v. Pudeat suos stertere. pudeat iacere. cu iā claz mane fenestras intrat vt apd Persiu est. Lūq; vigil ille ventur pffamilias pridē exierit q tremendis vocib; itonatis acclamat. Quid h stat; tota die ociosi. ite z vos i vinea meaz que est mes vra. pcepit incūctater Ite i vinea meam ipaz excolite. Ite non qdē gressib; corporis. s; pñs affectib; neq; ei maria nobis trāsfretāda sūt/ aut deserte solitudies adēu de/s; qd psentissimu e ad nos. Ite z persio obediētes non vos qsiueritis extra. **H**z itaq; vrm qlib; vitē intra se sui corpis inclusu. simile illi quā somniās ille incarcera t pincerna pharaōis se vidisse refert Ben. xl. Videbā inqt vitē corā me. i q erat tres ppagines. **D**yltice vitis h/aia nra e. Et ppagines. tres sūt ipsi vres. s. vis rōnalis. vis pcupiscibil. z vis irascibil. **B**ermia sūt cogitatōes. Flores affectōes. vne sūt opationes q dñi pdeūt/ qsi i vinu exprimuntur. Nec aut vitis si neglecta nec cultu pntuz assidue exercitata sūt (vt fieri solet) puerit i labrusca. seu vinea siluestrem. qlis erat illa helizei famulo repta. iij. reg. iij. **H**ac conuersionē pessimā qui interrogatōe culpate dicit. **H**iere. ij. Ego inqt plātani vineaz electā. quō ergo puerfa e i prauā vinea aliena et Isa. v. Expectaui vt faceret vnas z fecit labruscas. **E**t qm qlis arbor e/tales ei eē fruct; necesse e. **M**at. vij. Istaz tā diuersaz z aduersaz vineaz/disparia vina sūt. ābo tñ mixta. Primum e dulce suauē z odoriferū. reliquū saluz putre z fetulētū. **P**rimū pollicet aia scā dilecto suo. Dabo inqt tibi poculū ex vino pdito **L**an. viij. **J**ō cōdito qz varijs pfecto pntib; tāq; ex mltis aromatib; z pigmentis. **S**cōz vinū. i. de q psal. ait plenū mirto. i. mltiplici pccō. cui fex h e exinanita: d q bi. o. p. tre. z deu. xxxij **F**el draconū vinū eoz. **V**idet; qmiferā da trāformatō z qnto cu discrimē nre mēris vinea aut ierti torpore aut pcrastiatōe puerfa/debito cultu exerceri ptenit. Ecce nūc tps putatōis ac spual exercitiū aduēta septuagesima scz q in septemplici denario dierū/ qsi septē horis claudit. vbi quisq; opari renuerit/ diuini expers erit denarij/ neccū xpo hora nouissima resurget ad vitā **L**aborem; igit; z nō labat nec pdige spary

Sermo factus dominica

gatur ipus. Res (vt Seneca ait) p̄ciosissi-
ma. nō pdam vineā p̄ qua irrigāda noster
olim dñs ē crucificus. 7 nō sit v̄lis nobis
aīa n̄ra que tā chāra illi fuit. Neq̄ enī do-
mū neq̄ vestē neq̄ supellectilē malas ha-
bere volum⁹ nō malā s̄lt̄r habeam⁹ mentē
sit precor charior nobis aīa n̄ra q̄ tunica.
Un̄ p̄sus monet sapiens. Miserere in q̄t
aīe tue placēs deo Eccl̄. iij. Et quō illi⁹ mi-
sereris quā perimis: quō illā amas quā se-
tib⁹ peccatoꝝ durissimis cruetari 7 dēsissi-
mis suffocari pmittis: Ad misericōdiam tū si-
yllaten⁹. Hectere pōt miseria illi⁹. abūde mi-
serādū erat. cū nulla sit maior nulla deteri-
or q̄ q̄ ex peccato orit̄ calamitas. ¶ Que-
so te dñi districtissim⁹ laboꝝ n̄oꝝ exactor
hora diei nouissima. qd egeris p̄contabif
qd dices. quā p̄teres respōsiuclā: nō erit
mēdacioꝝ loc⁹. tremēs pudoreq̄ suffusus
et attonit⁹ respōdebis illud Lan. i. Vineā
meā nō custodini. Delicati vere 7 inertis
serui respōsio hec ē. quā nō lēto pede subse-
quet̄ crudelissima dānatio. ¶ Assurge igif
et opam da vt aīe tue vitis radicef p̄ pfun-
dā humilitatē. Suffumige f̄ doctrie su-
sceptōez. fodiat p̄ cordis p̄ritōez. irriget p̄
lachrymaz effusionē. exturpet p̄ purā con-
fessionē. Et tandē puref p̄ plenā satisfactō-
nē. Sit i ea torcular discipliate p̄uersatio-
nis. qd virtuose deuorōis vinū exprimat.
Sit turris aut specta alte p̄replatōis. 7 di-
ligēs mādatoꝝ obfuiatio tanq̄ sepes atq̄
maceria ferreū habeto ligonē fortitudinis
acutū sarculū p̄pantie. 7 vinū fraternē dile-
ctionis sint capaces rōne tue in memoria
nec effluētes aut rimose p̄ p̄ceptoris obli-
gatōez. Deniq̄ 7 ostētatōez sint obserata
atq̄ clausa cordis tui cellaria. Dum vero
mortalitatis tue ac fragilitatis memor ter-
re diu recurru⁹ in hēseris. subzige te interim
ether altum intuere. lassas q̄z vires refoue
Sub diuo 7 i cāpestris virtutū sit habi-
tatio tua. 7 i grāte tumultuātisq̄ v̄bis/cu-
riosissima ocia 7 eneruatas rabidasq̄ deli-
cias. dolos/inuidias/fraudes/ex aīo tuo
dimoue 7 detestās fuge. Arceant a portis
ac introitib⁹ vinee tue insidiātū demoliē-
tiūq̄ ferarū cursatōes. p̄ portā oculoꝝ
tuoz. caue ne introeat elat⁹ supbie ceruus
nō onager iugi dñiq̄ impatiēs. non crici⁹
malaz cupiditatū aculeis resp̄sus. obru-
dat auriū ianua ne vulpecule adulationū
fallaces ac subdole obzēpāt. nō pateat per

gust⁹ apturā voracib⁹ lupis ingressus. nec
ebriosis licib⁹ vini auidissimis. claudat li-
guevolubil cardo ipis canib⁹ detractorib⁹
clamosis atq̄ mordacib⁹. Sup oīa obfuef
ianua tact⁹ 7 mille seris milleḡ vectib⁹ ob-
feret. alioq̄n libidiose imūde lutose ac for-
dide sues/olidi birci. apzi truces/ oīa sub-
ueterēt 7 culcarēt 7 sol afflatib⁹ exurerent:
Clama forti spū p̄ tubā orōnis 7 aues ces-
li q̄ sūt demōes Mar. iij. Eisdē p̄ signuz
crucas vinee afficū/vehementer exteras.
Decage ne i vineā tuā incidat illd̄. p̄bere
dictū ext. e. a. de silua 7 s. f. d. e. Iridē illud.
Diripuerūt e. o. t. v. zc. Haboib⁹ mori ma-
luit q̄ vineā suāz/ p̄cio magno regi achab
venūdaret. ptz. iij. reg. xxi. Et quō tu vineā
mētis tue bis hostib⁹ ḡris offeres: q̄ nō vt
vineā naboib⁹ caulib⁹ 7 plātāda erit. sed la-
pis tribul saluicisq̄ peccatoꝝ acutissimis
7 miseras aīas discerpētib⁹/erit resp̄genda
Magna p̄sus eēt insania. ¶ Curādū est
p̄terea vt 7 p̄noiate vitis p̄pagies/trib⁹ pal-
fulciāt. Vis rōnal pala fidei. vis 7 cupisci-
bills palo spei. vis irascibilis palo charita-
tis. Nā h̄ neglecto/vitis p̄piaz viriū iops
bumi p̄sternit. 7 i aliū surgere neq̄es ex hu-
mido telluris actu viciosa 7 hit p̄tredi-
nē. Hic nascūt aranee/ supuacue curiosita-
tis. hic spurcide limaces crudelitatis. hinc
voraꝝ cupiditatis eruca. deuorōis medul-
lā 7 gr̄e rozē penit⁹ exiccātes. afferētes i sup-
secū illā maledictōez Abacuch. iij. scriptā.
nō erit germē i vineis. Nihil itaq̄ alū nil
magnificū nil celeste cogitare p̄nt q̄ fidei
spei 7 caritatis artis vicul. 7 firmis retina-
cul nō iherēt. s̄ frenis toto pōdere incūbē-
tes ad oīa vicia p̄clini dilabūf. Hoc ē qd i
bestias hoīes vertit. 7 rōis obtūditi acie ita
vt hō tor⁹ brutal effect⁹. s̄ape nō possit cele-
stia s̄z i oē nefas atq̄ facin⁹ ipellit. Nā vbi p̄-
iecta fide regit i grātia vbi despātō spei locū
tenet vbi cupiditati cedit caritas cupidi-
tas i stimulat. i grātia excecatur. 7 despātō p̄ci-
pitar. ¶ Tōge alit i signis ille vinee cultoz
paul⁹ Scio iqt̄ cui credidi 7 cert⁹ sū qz po-
tēs ē depositū meū fuare i illū diē iust⁹ iu-
dex. ecce ligaturā ei⁹ cū fide 7 spe. ij. ad tim-
i. Et ad Ro. viij. Cert⁹ sū ei qz neq̄ mors
neq̄ vita neq̄ āgeli zc. 7 seq̄t neq̄ creatura
alia nos sepabit a caritate di. ecce tenacissi-
mū caritatis āplexū. Hūc imitemur 7 sūmo
p̄rifa. aīo p̄mpto p̄eam⁹. valeat apud nos
iātūdē dei iustio. q̄ntū ap̄d improbos ne

E

f

quissimaz cupiditatū pnt imperia. Nā si
eos mittit auaricia/ilico pgrt. si ambitio.
dicūt/eccē assumus. si luxuria psto. si gula/
nō differūt. si inuidia detractio ira/i audī/
tu solo auris obediūt. z fidelis xpian⁹ deū
mittentē z vocatē nō audiet. dissimulabit
obfurdescet. z excitari non poterit. Absit.

Nihil ē qd cupiditas suos pati suos nō
faciat. famē. sitī. frigora. seuiā celi. aerisq;
intēperie. ignominias. pbria. cōtumelias.
durissima deniq; fuitute humeros pmit.
sarcinas auget. i ferrū. i ignes. i picula oia
neqter impellūt. Et tū apd cupidos h pa/
ti/lud⁹ ē. vt gloriūculā aliquā. aut fedā de/
lectatiūculā adipiscāt. siue vt aliqnto opu
lētiores fiāt. imo certe vt egētiores. vt iglo
rii z cruciādi ppetuo remaneāt. Cur chari
tas id ipm efficere nō poterit qd tā leuiter
pōt cupiditas. Id qd mūd⁹ cur de⁹ nō po
terit. **T**erte bona tmō z integra assit
volūtas. Opes iuuenis pstanter qdē z pse
uerāter. ne honestū pncipiū infamis dede
rit finis. Et ne (vt Oracius ait) atrū. Desi
nat i piscē mulier formosa supne Opes fer
uēter senex. z instar pegrini/die i accurāe
leriori cursu currens opti bono tor⁹ isitat.
Donat aū oculos pmiū pollicētis. minā/
tis terror z oīmp qd humana mortalitas
torquet atq; cruciat/inanissima z vento si
millimayanitas. Nemo missionē suā sper
nat s; aiaduertat quēadmodū vor illa/gra
tiā notat pncipiā. **V**isit illos i vineā suam
Ubi nota bñ ad pdicta/sūmi pñssimilias
mirādā bonitatē. Nā salubrit nos dirigēs
misit. dñs misit me i bethel. iij. reg. ij. Be/
thel at habitaculū dei interpretat. Ecce salu
bris directio. Sūmi pñssimilias gratas
bonitatē. q singlarit ē eligēs illos. s. opari
os Elegit rex salomō oparios de oīni isra
hel. iij. reg. v. Ecce singularis electio. Tertō
sūmi pñssimilias magnā curialitatē q gē
te ē alliciēs i vineā suā. Uocabit vir. s. cps
amicū suū. i. xpianū sube vineā suā. zach.
iij. Alia realis hoz triū pcordia/habet ad
Ro. viij. vbi apłs ait. qd psci. hos z pde. zē

Finita igitur secun

da orōne tertiā subiungo q est de vinea sa
pientie vt eam diligamus.

Quisq; udest q celestē beatāq; vitā
in terra qrit/z mores pncipos cupit
mutare. sapie vineā petat z p tergū missis
terrenaz curaz. vt bibi/ eiusdē se cultui de

uoueat. **N**ulla oblectatō maior. sed nec
pnior/ylla exercitatō aut fructuosior. aut
viro generoso ac libero dignior eē pōt. nō
mun⁹ vllū pene grādī ab immobili deo hoī
b⁹ datū ē. qd i hac eos vineā inittū z igres
suz pstat cui⁹ culturā pposuit sapiēs sedib⁹
z regnis. **S**acte id qdē. cū ipa met sacre sa
piētie vitis/oblatū sibi regnū pteperit/vt
Judic. ix. **L**ocuta sūt ligna ad vitē im/
pera nobis. Querūdīt. Nūqd possuz dese
rere vinū meū. qd letificat deū z hoies. z i
ter ligna cetera p mōueri. **M**agnifica pñ/
sus nūto. S; qd ē vinū h qd letificat deū
et hoies. **S**ane intelligētia spūal sacre scri
pture. q; scriptura cū p torcular vehemēt
studij pprimūt z pstrigūt. vino multiplicis
intelligētie spūal exuberat. qd letificat deū
nā feruēs inde deuotō ozit. q inebriat⁹ de⁹
exhilarēscit z liberal⁹ efficit. adeo vt istar re
gis assueri/ ipi bēster q aie deuote typū ges
rit qd qd petierit ilico se daturus polliceat.
Bēster. iij. Letificat ho hoies ob doctrinā
salutiferāq; bibūt. obliuiscunt egēstas. sue
et pauprtatis vt notat puer. iij. **B**ibito enī
modeste h vino/ toti terris despectis/ i celū
rapiūt leticie. Alia cā ē. nā spūalis aie mor
bos atq; vulnera/vinū h doctrine sacre/ cur
rat. quō sanasse legit p vini supinfusionez
samaritanū hoies q descēdēs de bierlm in
hiericho incidit i latrones **L**uc. x. **H**oc vi
nū ē syn cerū subtile ac tpanissimū. qd ipaz
dñi sabaorb/vineā/eccliaz. s. hacten⁹ aluit
et q potata ac nutrita/i tāti adeo roburvi
tēq; pcellā excreuit magnitudie. **H**ac vine
am viri oli eccliaistici solā colebāt. hāc ama
bāt. i hac exercebāt S; heu qlit z qmura
ta rerū facies. q aduerso sidere. imo q puer
so scelere i dñi vsa sūt oia **Q**ue dudū sola
viris sūmis i honore erat. nūc ab hoīm in
fimis habet pteptui. z iam apd nōnullos
(q; magn⁹ ille e celo de⁹ male pdat) i fame
z dedecoz nomē ē. z florētē ei⁹ odorē quē/
admodū venenifera aīalia ferre nequeūt z
raros ei⁹ cultozes ridēt z i fabulosū suū ver
tūt iocū. **C**ur ita? **E**o sc; q nudi ac iopes
eis videāt. nec ifames diuitias hñt/ malis
artib;/ fraude dolo rapiāq; p qstas. q isup
bñficijs carēt q taliū iportunitas. ne dicā
indignissima pueritas/surripit z extorq;
Hinc vinea ipa sapie rarīs colonis excolit
At ho crebrimis viticol mūdane ac dia
bolice sapie vites frēqntant z obstrepūt. q
nū vinū grossū ē rude idigestū ac turbulētū

Bermo factus dominica

et optim^o illoz effectū opifex. de quibz. ij. **E**ldre. iij. habet q^o vinū seducit mētez z h^o per errorē. oia p talēta facit loq^o p psumptō nē. z nō meminerūt hoies cū biberint amicitia neqz fraternitatē. ob insatiabilē auaricie cupiditatē. sumere facit gladios litū suscitāt tumult^o disceptationū. turbat oculos rōnis blefa reddit ora p dolosum fictū qz mēdaciū. efferacissimasqz libidines gignit z nihil est qd spnere. qd audere. qd at tentare nō inbeat. inter hec currūt tps suū lucri spe turpissimū. **S**ed qd op^o ē tene ras. mordaci radere ferro auriculas vt **S**atyric^o ait. **H**ec antiq^o iam qrela ē z nō tam exaggerāda verbis/ qz ab omnipotēti deo fenerissime vlciēda. **I**dcirco ad vineā sapientie redeam^o q^o nil pulcri^o sol vidit. nil creauit natura venusti^o. nil qd ecclie recto ribz magis pgruat. vsqz adeo vt picipiat eis **P**etrus ap^ols q^o sint parati sp ad satisfacti onem omni poscēti eos rōez de ea q^o est in eis fide. i. **P**e. iij. **I**llud infimis p silū est. prelatis aut^o necessariū ad salutē pceptum. **Q**uāti sunt q^o facere illud sciant ex raritate theologoz. qz solos hoc scire ptingit/ ppē di pōt. **H**abet vero (vt vites cetere) vinea hec sua supflua. eā idcirco putare z expurgare necesse ē. **H**abet sarmēta falsitatū ac heresuz/ q^o falce veritatis rescidere pueit et iustis cremare incēdijs. **E**iussmodi sarmēta mystice sunt illa q^o **P**aul^o naufragio liberat^o apud mitlenā insulā pgregauit/ z in ignē misit. ex qbz pcessit vipera que suā arripuit manū. sed in pirā illesus eā excussit. p3 **A**ct. vlti. **V**et^o hec historia si ad tps pns referat^o inueniem^o vipera hāc esse illū piurū trāsfugā/ nō nisi in malo notissimū. cui^o nomen nō sit in ore hoim. q^o vt vipera solet ppiā nup in matrē. imo z in mīses ecclēsiā. vnitatē. pacē. ac ordinē suū seuire psumpsit. z q^o ex aridis erroz suoz sarmētis egressus pauli manibz inhefit. dū ad ei^o dicta improbo morzu pēdere. dūqz in ipsum sui erroris virus reijcere satagit dicēs. aut paulū male dixisse aut se bene. **S**3 o eq^olli merez arbiter ecce sarmēta merito recisa ac amputata. **C**ur ignis deest? **E**cce superflua vitis. cur cessant incēdia? **Q**uoniamqz vipera pauli manibz neqter pēdēs/ q^o usqz excussa nō decidit? **S**3 decides volēs aut nolēs nisi falloz in rogū picipitaberis tpalet vel eternū. **I**bi te liquēs. nisi redeas ad vltiora pgregior. **I**ta obfuādūz ē circa

vineā hāc sapie. ne i eā iaciātur extrema et adulterina q^o rūdā sciaz semia/ iuxta dei pceptū **D**eu. xxiij. **V**inea inqt altero semie nō semiet. **V**itade qz sunt z explodēde aranee. q^o ipi minerue (quā sapie deam fingūt) ideo inuise ac odiose ferūt/ q^o i subtilis simoz sed fragiliū filoz p^orextione/ seipfas euiscerāt. **D**ebēt aut^o solida eē z fortia sapientie documēta. nec taz casse subtilitati qz plane veritati deseruētia. **H**ec ob aliud ē **L**atho magn^o expelli voluit ab vrbe carneade/ qz q^o sophistice subtilitati pl^o eq^o dedit^o veritatē aut obuoluere aut offuscare videret. **E**t talia quanqz opofa sunt z diffcultatis plurimū habētia. nō ideo scrutari pueit in tāta tps egestate/ cū alie tot occu patōes se offerāt tractari digniores. **D**ul tā opaz dedit/ q^o **H**omeri iliada/ tā tenui i mēbrana z exigua lra scripsit/ vt in nucis pue nucleo totā includeret. **I**te callicrates dū in magnitudie ppria ex eboze formicas effigiat **H**ec min^o mirnichrides q^o qdrigā eburneā adeo puaz fabricauit/ vt a musce alis tegeret. z nauim quā apicula pin^o abfoderet. **E**sto hec admirāda sint. inutilia tū sūt. nec modesti hoiez ingenij detētura. **P**l^o eq^o dē. pdesse qz admirari studēdū ē. **E**t ista studere curet. q^o sapie vineā colendā/ susceperit. vt nec inutiliūz supua cuoz pscrutatioe frustra se torqat. nec i his acumē sui obtūdāt ingenij. **S**ūmope ad extremū relegāde sūt discursatōes z desideria mētis vaga. **I**mitād^o qz in hoc ē iudas q^o vt legif **H**en. xliij. **A**lligauit asinā suā ad vitē. **A**si na nra/ caro nra ē/ aut aialis appetit^o. hebes inersqz. **Q**ue asina/ ad sapie vitē colligat. p p^orupta. p inculta ve petrosa z aspa mala^o cupidinū denia nō linquit euagarī. nec fessorē suū qui ē spūs nī/ q^o non licet inuehit aut impellit. **H**ac aut^o asella/ fortibz discipline vinculis astricta z domita/ liber spūs se intrat/ se spectat. z sue dignitatis p^ocius/ assurgit alacer. leues p^oreplatio/ nis alas aprat. z cādissimis. bonoz affēctū plumis induit. aera p^oteruolat. z ex alto exofas terras despiciens/ sidereos perit tract^o. z supmū celi verticē scandit. ibi gloriosum mundi conditorē redemptorēqz suum/ ac ethereos incolas videt/ admirat stupet. z eozū familiarissima colloquione recreat. **I**sti nāqz sunt vt **O**zias (qui vidēs deū interpretat^o) qui vineas suas habuit in montibz. imo in sublimiori montibus

omnibus celo. prout habet scđi Paralipo 2
xxvi. Edocetur ibidē plenissime ipse spiri-
tus de vinee sue cultura. quod id inferendūz.
quid verescendū est. et quid mercedis
recipiendū. ¶ Introducit interim in cel-
lam charitatis vinariā z vino deuotionis
potatur quo inebriatus iam se nō capit in
se. Viuit namq; vbi totus amor suus est.
Vbi autē amor/ ibi z cor. vbi vero cor/ ibi
vitam esse necesse est. Quod ille tertiu in celū
raptus inuens. Nostra inquit cōuersatō
in celis est. Hoc de viris sapientie deditis
maxime dictū crediderim. ¶ Interea apđ
ipm spiritū omnis mortaliū subit obliuio
nō terrenoz cura surrepit. Et si verbis ri-
gidi illius Spoliti apud tragediū Sene-
cam vtmur/ nō illū amare mentis inflam-
mat furoz. non aura populi z vulgus infu-
dum bonis. nō pestilens inuidia in mate-
ria nō fragilis fauor. non ille regno seruit.
aut regno imminens vanos honores se-
quitur. aut fluxas opes. spei metusq; liber
non scelera populosas inter vrbes sita no-
uit. nec omnis pscius strepitus pauet aut
verba fingit mille aut querit tegidur. co-
lumnis. sed rure vacuo potēz z aperto ethe-
re modo cul' errat. Ethera ac uicem petit z
teste celo viuit. ¶ Quā dispar z qđ dissilis
hec vita est illi cui' idem Seneca memi-
nit tragedia patet Act. ij. Ille inquit sup-
bos aditus regum/ durasq; fores expers
somnia colit. ac nullo sine beatas cōponit
opes gazis inbians z cor' gesto pauper in
auro. Illū populi fauor attonitū. fluctuq;
magis mobile vulgus aura tumidum vol-
uit inani h' clamosi rabiosa fori iurgia vē-
dens improbo iras z verba locat. Hec ille.
¶ Non poterāt duplicis vite. terrene z spi-
ritualis/ aduersi mores describi proprius
sed nec fidelius dici. ¶ Id vero totum ad
illud redit/ qđ de secundariū vineariū cultori-
bus/ nuper expōsum est. quozū ibi sunt mū-
dani ac bestiales viri. quos in vineā suam
mittit terrena ac diabolica sapientia. Pri-
mi autē sunt spūales homines. quos vera
sapientia que christus est/ elegit p gratiaz
et misit illos in vineā suā. que fuerunt ver-
ba a principio proposita. Vbi correspon-
denter ad dicta cernere licet qđ ipa sapien-
tia/ artis doctos conspēctat. auctoritatem
sūministrat. qz misit illos. Hec inertes nō
receptat. laboratores puros optat illos
oparios. Sibi soli nō laborat sed singu-

los curat in vineā suā. De primo misit il-
los pdicare regnū dei Math. x. Ad missio-
nem auctoritas refert. ad pdicationē vero
scientia. z idez habet Math. iij. z Luce. i.
De scđo Eccl. ix. Quicqđ potest man' tua
incessanter opare cōtra ignauā. Et Eccl.
xxiij. inquit ipa sapientia. Qui operatur
in me. nō peccabunt Ecce puritatē. Ideo
Hieronym' Ama scientiā scripturarum z
carnis vitia nō amabis. Pro tertio Eccl.
xxxiij. ait ihs filius syrach. Quas qui vin-
demiat repleui torcular. quoniam nō mihi
soli laboraui sed omnibus exquirētib; disci-
plinā. Pro tribus simul in typo fortis mu-
lier habet puer. vlti. De fructu manuū sua-
rū plantauit vineā. In plantatione notat
ars z doctrina. In fructu manuū/ operatō
beata. In vinea vbertas opulenta. Ut ei
tribuat illud Lan. vij. Uberta tua sicut bo-
trus vinee z guttur vini optimū. ¶ In h
orationis hui' tercie finē statuo. Hūc autē
libet ihsdem verbis quibus rhetorica z suam
Aresto. finit/ collationem terminare. Itaq;
dixi. audistis. tenetis. iudicate. Dixi sed ru-
diter. Audistis benigniter. Tenete fidelit
Et iudicate salubriter. vt certā vestram vo-
cationē faciatis. i. pe. i. z sitis iugiter sicut
vitis abūdans in lateribus domus domini.
vt deniq; vobis ppinet vinū eterne iocun-
ditatis. ille qui vitis vera ē dñs noster ihs
xps qđ est bñdictus in secula seculoz Amē

Sequitur sermo

de conceptione beate virginis qui ascribi-
tur eidē cācellario. sed suus eē nō apparet.

Tota pulchra es amica mea. et
macula nō est in te Lan. iij.
Vgri mei venerādi et p̄es
dilectissimi/ vt grā almi spūs
sācti i nos velit redūdare ma-
riā plenā grā. sic habeo iuocare. aue virgo
fons grē. tota grōsa. tota pulchra facie. vgo
q; formosa. sola sine scabie mactāq; rosa.
¶ Tota pulchra es zc. Vgri mei reuerēdi
dū qro mētalit hui' vbi glosā repio beatā
virginē apđ desu hoiez creatā formosā. Hā
in supmo cardie. quōdā sub imāgie fuit fe-
stū celebratū. Cū multo solennio. gto stu-
bernio. qđ laudat cer' yati. Scādūt ex h
neblā. vgies sine mactā. fuit festū disputa-
tum. Concludum est z terminatū. qđ ami-
ca regi data. tota pulchra est creata. nunq;
quozq; maculata. sic fuit sententiatum.